

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa

KARTA PRZEDMIOTU

Dane ogólne:

Nazwa przedmiotu:	Logopedia z elementami diagnozy, terapii i profilaktyki logopedycznej dziecka / ucznia
Okres ważności karty:	ISE_PPiW_P_MGR_(2021-2026)
Forma kształcenia:	Studia jednolite magisterskie
Forma studiów:	stacjonarne
Profil studiów:	praktyczny
Kierunek studiów:	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Specjalność/Specjalizacja:	

Przedmiot realizowany:

Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
5	9	ćw	30	40	zaliczenie z oceną	4
		egz	0	60	egzamin	
		wyk	30	0	zaliczenie	
Razem			60			4

Jednostka prowadząca przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych
Koordinator:	Beata Fedyn
Język wykładowy:	semestr: 9 - polski
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Moduł, grupa przedmiotów:	PRZYGOTOWANIE DO ZINTEGROWANEJ EDUKACJI ELEMENTARNEJ
Prowadzący zajęcia:	dr Beata Fedyn

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s - seminarium, lab - laboratoria, p - projekt, sk - samokształcenie, pz - praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp - zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:
Biomedyczne podstawy rozwoju, psychologia rozwojowa i osobowości; rozwój fizyczny, psychiczny i społeczny dziecka, normy rozwojowe, czynniki warunkujące rozwój dziecka.
Cel przedmiotu
Zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami na temat rozwoju mowy dziecka, wczesnego wspomagania rozwoju mowy, profilaktyki i terapii logopedycznej zaburzeń mowy. Przygotowanie do prowadzenia ćwiczeń z zakresu logopedii ogólnej.

Szczegółowe efekty uczenia się				
Lp.	Opis efektu uczenia się	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów
1	Charakteryzuje przedmiot i zadania logopedii jako dziedziny wiedzy i praktyki oraz opisuje jej podstawowe pojęcia.	M1 (Wykład konwersatoryjny), M2 (Prezentacje multimedialne)	Kolokwium, Egzamin	K_W18
2	Omawia budowę i funkcję poszczególnych elementów narządu mowy.	M3 (Pokaz), M1 (Wykład konwersatoryjny), M2 (Prezentacje multimedialne)	Kolokwium, Egzamin	K_W18, K_W22
3	Omawia prawidłowości rozwoju mowy, jej zaburzenia oraz metody wspierania rozwoju mowy i profilaktyki logopedycznej.	M1 (Wykład konwersatoryjny), M6 (Analiza literatury przedmiotu), M5 (Analiza przypadku), M4 (Dyskusja)	Kolokwium, Ocena udziału w dyskusji, Egzamin, Ocena odpowiedzi ustnej	K_W15, K_W07, K_W05, K_W11
4	Ocenia rozwój mowy dziecka oraz wstępnie diagnozuje zaburzenia tego rozwoju.	M3 (Pokaz), M6 (Analiza literatury przedmiotu), M5 (Analiza przypadku), M2 (Prezentacje multimedialne), M4 (Dyskusja)	Kolokwium, Egzamin, Ocena odpowiedzi ustnej	K_U03, K_U14
5	Przygotowuje i przeprowadza ćwiczenia z zakresu logopedii ogólnej dostosowując je do wieku dziecka.	M8 (Mikronauczanie), M10 (Praca w grupach zadaniowych), M7 (Opracowywanie scenariusza zajęć), M2 (Prezentacje multimedialne)	Scenariusze zajęć, Obserwacja, Ocena prezentacji multimedialnej, Ocena pracy w grupie zadaniowej	K_U05, K_U04
6	Przygotowuje odpowiednie pomoce niezbędne do przeprowadzenia ćwiczeń logopedycznych wspierających rozwój mowy dziecka.	M8 (Mikronauczanie), M9 (Wykonanie środków dydaktycznych), M10 (Praca w grupach zadaniowych)	Ocena pracy w grupie zadaniowej	K_U05
7	Przejawia świadomość potrzeby zdobywania oraz doskonalenia wiedzy z zakresu logopedii.	M1 (Wykład konwersatoryjny), M10 (Praca w grupach zadaniowych), M4 (Dyskusja)	Scenariusze zajęć, Obserwacja, Ocena udziału w dyskusji, Ocena pracy w grupie zadaniowej	K_K03, K_K10, K_K14
8	Wykazuje świadomość istnienia etycznego wymiaru działania nauczyciela oraz przejawia postawy zrozumienia wobec drugiego człowieka.	M1 (Wykład konwersatoryjny), M5 (Analiza przypadku), M4 (Dyskusja)	Scenariusze zajęć, Obserwacja, Ocena udziału w dyskusji	K_K03, K_K01
9	Wykazuje wrażliwość na potrzeby rozwojowe dziecka.	M6 (Analiza literatury przedmiotu), M5 (Analiza przypadku), M4 (Dyskusja)	Ocena udziału w dyskusji, Ocena odpowiedzi ustnej	K_K01
Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)				
Analiza przypadku, Dyskusja, Mikronauczanie, Opracowywanie scenariusza zajęć, Pokaz, Praca w grupach zadaniowych, Prezentacje multimedialne, Wykład konwersatoryjny, Wykonanie środków dydaktycznych, Analiza literatury przedmiotu				
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się				
wiedza: Kolokwium (Kolokwium pisemne.) Ocena odpowiedzi ustnej (Ocena wypowiedzi ustnej w powiązaniu z analizowaną literaturą przedmiotu.) Egzamin (Egzamin przeprowadzony w formie pisemnej.) Ocena udziału w dyskusji umiejętności: Kolokwium (Kolokwium pisemne.) Obserwacja (Obserwacja zajęć przygotowanych przez studenta w grupie zadaniowej.) Scenariusze zajęć (Ocena scenariusza zajęć przygotowanego w ramach pracy w grupie zadaniowej.) Ocena odpowiedzi ustnej (Ocena wypowiedzi ustnej w powiązaniu z analizowaną literaturą przedmiotu.) Egzamin (Egzamin przeprowadzony w formie pisemnej.) Ocena prezentacji multimedialnej (Ocena prezentacji ustnych z wykorzystaniem multimediów.)				

Ocena pracy w grupie zadaniowej (Ocena przygotowanych pomocy do zajęć.)	
kompetencje społeczne:	
Obserwacja (Obserwacja zajęć przygotowanych przez studenta w grupie zadaniowej.)	
Scenariusze zajęć (Ocena scenariusza zajęć przygotowanego w ramach pracy w grupie zadaniowej.)	
Ocena odpowiedzi ustnej (Ocena wypowiedzi ustnej w powiązaniu z analizowaną literaturą przedmiotu.)	
Ocena pracy w grupie zadaniowej (Ocena przygotowanych pomocy do zajęć.)	
Ocena udziału w dyskusji	
Warunki zaliczenia	
Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń i treści wykładu. W ramach kolokwium stanowiącego jeden z warunków zaliczenia przedmiotu obowiązują treści teoretyczne z ćwiczeń i wykładów. Poza tym koniecznym warunkiem jest również obecność na zajęciach, systematyczne przygotowanie się do ćwiczeń, aktywność na ćwiczeniach oraz przygotowanie odpowiedniego zadania w ramach pracy w grupie zadaniowej.	
Treści Kształcenia	
	Liczba godzin
Semestr: 9	
Forma zajęć: wykład	
Przedmiot i zadania logopedii. Organizacja opieki logopedycznej w przedszkolu i w szkole.	2
Mowa. Pojęcie mowy. Podstawowe składniki mowy – język, tekst, nadawanie, odbiór. Przebieg procesu nadawania i odbioru mowy.	1
Anatomiczno – fizjologiczne podstawy rozwoju mowy. Korowe ośrodki mowy, narząd artykulacyjny, narząd słuchu, narząd fonacyjny, narząd oddechowy.	2
Rozwój mowy dziecka. Okresy rozwojowe. Czynniki warunkujące rozwój mowy.	4
Podstawowe pojęcia logopedyczne. Zaburzenia mowy. Wada wymowy. Wada mowy. Klasyfikacja zaburzeń mowy.	2
Charakterystyka ćwiczeń z zakresu logopedii ogólnej. Ćwicz. oddechowe, Ćwicz. motoryki artykulacyjnej, Ćwicz. fonacyjne, Ćwicz. słuchu fonemowego, Ćwicz. logarytmiczne.	3
Słuch fonemowy i fonetyczny jako element świadomości fonologicznej. Rozwój słuchu fonemowego.	2
Wczesna diagnoza logopedyczna.	2
Opóźniony rozwój mowy. Przyczyny, objawy, postępowanie. Rola nauczyciela we wspieraniu rozwoju mowy.	2
Zaburzenia artykulacji. Pojęcie, podział, przyczyny. Profilaktyka i terapia.	2
Jąkanie. Rozwojowa niepełność mówienia. Przyczyny, objawy, różnicowanie. Postępowanie terapeutyczne. Jąkanie a gielkot. Rola nauczyciela w terapii dziecka jękającego się.	3
Niedokształcenie mowy o typie afazji. Zarys zagadnienia.	2
Szkolna dojrzałość językowa. Dziecko z niskim poziomem rozwoju kompetencji językowych w szkole. Zasady wspierania rozwoju kompetencji językowych. Rola nauczyciela klas I-III.	2
Zaliczenie.	1
Forma zajęć: ćwiczenia	
Zajęcia organizacyjne. Cele realizacji przedmiotu, literatura, warunki zaliczenia. Wprowadzenie do logopedii. Wykorzystanie wiedzy i umiejętności z zakresu logopedii w pracy nauczyciela przedszkola i klas I-III.	1
Rozwój mowy dziecka. Norma i patologia. Czynniki warunkujące rozwój mowy dziecka. Rozwój umysłowy. Warunki środowiskowe i wychowawcze. Wybrane teorie rozwoju mowy.	2
Wprowadzenie do diagnozy logopedycznej. Ocena rozumienia mowy. Badanie sprawności narządu artykulacyjnego. Badanie słuchu fonemowego. Wybrane testy i pomoce.	2
Ocena rozwoju mowy dziecka w zakresie fonetyki. Normy rozwojowe. Opis fonetyczny języka polskiego. Artykulacja samogłosek i spółgłosek polskich. Rentgenogram i palatogram.	2
Kolokwium.	1
Ćwiczenia oddechowe. Oddychanie brzuszo – przeponowe. Ćwiczenia mobilizujące wyłącznie układ oddechowy, łączenie ćwiczeń z ruchami rąk, nóg i tułowia, łączenie ćwiczeń z wypowiadaniem głosek, mówieniem i śpiewaniem.	2

Ćwiczenia motoryki artykulacyjnej. Ćwiczenia szczęki dolnej, warg, języka, podniebienia miękkiego.	2
Ćwiczenia fonacyjne. Ćwiczenia wstępne, ćwiczenia w wymawianiu samogłosek, łączenie wymowy samogłosek ze spółgłoskami.	2
Ćwiczenia przygotowujące do ćwic. słuchu fonemowego. Ćwicz. słuchu awerbalnego i uwagi słuchowej. Ćwicz. rytmizujące.	2
Ćwiczenia kształtujące słuch fonematyczny. Ćwicz. różnicowania głosek opozycyjnych, ćwic. analizy i syntezy słuchowej.	4
Ćwiczenia logorytmiczne. Cele, zasady. Wybór utworów muzycznych.	3
Ćwiczenia relaksacyjne. Wykorzystanie we wczesnym wspomaganie rozwoju mowy i profilaktyce logopedycznej.	2
Zabawy językowe utrwalające prawidłową wymowę głosek w mowie spontanicznej.	2
Wykorzystywanie utworów literatury dziecięcej w pracy nad poprawną wymową i wspieraniem rozwoju mowy.	2
Zaliczenie.	1

Literatura

Podstawowa

Błachnio K., Wprowadzenie do zagadnień logopedii wieku rozwojowego, Wyd. KMB - Druk, Gniezno 2011

Czaplewska E., Milewski S., (red.), Diagnostyka logopedyczna, GWP, Gdańsk 2015

Gałkowski T., Jastrzębowska G. (red.), Logopedia - pytania i odpowiedzi, Wyd. Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2003

Gunia G., Lechta V., Wprowadzenie do logopedii, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2012

Minczakiewicz E. M., Psychoruchowy rozwój dziecka. Diagnostyka, propozycje wsparcia i pomocy rodzinie, Wyd. Impuls, Kraków 2009

Sachajska E., Uczymy poprawnej wymowy, WSiP, Warszawa 1992

Sołtys - Chmielowicz A., Zaburzenia artykulacji: teoria i praktyka, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2008

Uzupełniająca

Chęć M., Jąkanie: diagnostyka - terapia - program, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2007

Demel G., Minimum logopedyczne nauczyciela przedszkola, WSiP, Warszawa 1994

Emiluta - Rozya D., Całościowe badanie logopedyczne z materiałem obrazkowym, Wyd. Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2013

Grabias S., Kurkowski M., (red.), Logopedia. Teoria zaburzeń mowy, Wyd. UMCS, Lublin 2014

Lichota E., Terapia logopedyczna, Difin, Warszawa 2015

Skorek E. M., Z logopedią na Ty - podręczny słownik logopedyczny, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2005

Sposób określenia liczby punktów ECTS

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się	Obciążenia studenta [w godz.]	
Zajęcia dydaktyczne	60	
Samokształcenie	0	
Praca własna studenta	40	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100	
Liczba punktów ECTS		
Łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu	4	
Bezpośredni kontakt z nauczycielem	L. godzin	ECTS
	60	2,4

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.